

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 31 januari 2008

MEDITATIE

En daarna...

En daarna, zo zegt Asaf in onze tekst, en hij doelt daarmede op de tijd en het ogenblik dat hier op aarde zijn strijd zou zijn volbracht en zijn loopbaan zou beëindigd zijn.

Daarna, hiermee vat Asaf zijn gehele leven samen en inzonderheid al die wegen en omstandigheden waarin de Heere hem had geleid maar waarin Hij hem ook als zijn getrouwe Leidsman had bewaard en hem er veilig doorgehouden had.

Daarna zou hij worden thuisgehaald en eeuwig bij de Heere zijn. En dit thuiskomen beschrijft hij als een 'opgenomen worden in heerlijkheid'.

Opgenomen in heerlijkheid

Opgenomen in heerlijkheid, dat zou het deel van Asaf en zal het deel van al Gods kinderen zijn. Opgenomen in heerlijkheid is het genadewonder voor een volk die zich waardig ging keuren te worden nedergestoten in eeuwige rampzaligheid. Opgenomen en eeuwig bij de Heere zijn en dat voor dezulken die moedwillig met God

En daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen.

Psalm 73: 24 b

gebroken hebben, die uit Gods gemeenschap waren uitgebannen, die de dood boven het leven en de hel boven de hemel kozen.

En toch ... opgenomen in heerlijkheid, omdat Eén dat heil heeft bereid en de weg daartoe gebaad. Eén is voorgegaan, namelijk Christus Jezus. Vanaf de Olijfberg werd Hij opgenomen in heerlijkheid nadat Zijn werk op aarde was volbracht. Dat was de kroon die Hem was beloofd en de vreugde Hem voorgesteld. In het diepst van Zijn vernedering mocht Zijn oog daar nog op gericht zijn. Hij kon bidden (Joh. 17:5): "En nu verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelf, met de heerlijkheid, die ik bij U had, eer de wereld was." Die heerlijkheid is dan ook het deel van de Middelaar geworden en in Hem van

Zijn volk. Diep was Hij vernederd maar ook uitermate is Hij verhoogd. De weg van de Middelaar, de Zaligmaker en Voorloper ging door lijden tot heerlijkheid.

Door lijden tot heerlijkheid

Door lijden tot heerlijkheid, dat is ook de weg die Zijn volk moet gaan. Paulus schrijft in Rom. 8:17b "zo wij anders met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden." Let hier op, er is ook lijden waar géén heerlijkheid op volgt. Paulus verbindt de heerlijkheid niet aan het lijden maar aan het kindschap, hetgeen duidelijk blijkt uit het eerste gedeelte van de hierboven aangehaalde tekst. Hij zegt ook duidelijk: zo wij met Hem - namelijk met Christus - lijden. En dat kent alleen Gods volk. Maar juist daarom krijgen ze vrede met hun weg en is hun lijden een geheiligd lijden. 't Is een lijden met Christus waarop zal volgen een verheerlijkt zijn met Christus. O, wat vond Asaf daar een troost in, neen toen was het niet meer te veel dat hij de ganse dag geplaagd was. Zijn Zaligmaker was met hem en zou altijd waken. Wat ligt hier ook voor Gods kinderen een troost. O, in de wereld zult ge verdrukking hebben: veel rampen, veel wederwaardigheden zijn des vromen lot. Maar het kruis is geheiligd en het lijden gaat aan de heerlijkheid vooraf.

Heerlijkheid is het woord dat Asaf hier gebruikt om te beschrijven wat voor Gods volk is weggelegd. We weten hier geen beter of gepaster woord en al zouden we vellen vol schrijven, maar het zal ook nooit onder woorden zijn te brengen wat Gods kinderen wacht. Met Asaf mogen ze wel eens verwaardigd worden over alles heen te zien en zich er in te verlustigen. Maar te zeggen of te beschrijven is het niet. Het is de heerlijkheid bij God, bij dat heerlijk Wezen en zomin God te beschrijven is, zomin is Zijn heerlijkheid te beschrijven en in die heerlijkheid zal Gods volk delen.

Zo'n beest

O, is 't wonder dat Gods volk hier naar

Inhoud

86e jaargang

Nr. 18

- 1 En daarna...
- 3 Abraham als voorbidder voor Sodom (4)
- 4 In memoriam ds. A.F. Honkoop
- 5 Standpunten over homofilie schuiven (3)
- 6 Koningin Beatrix 70 jaar
- 9 Mediaopvoeding: Wegwijzen in de media (2)
- 10 Een zee van ramp
- 11 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

uit ziet. Hier is het ellendigheid, zonde, vuilheid, goddeloosheid en verdorvenheid. Hier is zo dikwijls gelijk bij Asaf dat beest aan het woord. Maar dan heeft dat alles afgedaan. Hier moet zo dikwijls geklaagd worden vanwege de zonde en het inwonend verderf, maar dan is het enkel heerlijkheid.

En het grootste wonder wordt dat kleine woordje mij. Gij zult mij in heerlijkheid opnemen. Daar zinkt Gods volk onder weg. Mij, zo'n beest, zo'n goddeloze, zo'n onwaardige, zo'n albederver. Dan blijft maar één ding over, namelijk te roemen in God.

Het is opmerkelijk dat Asaf steeds zegt Gij: Gij hebt mijne rechterhand gevat. Gij zult mij leiden door Uw raad; en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen. Hij schreef alles aan de Heere en niets aan zichzelf toe. Het was alles Gods werk, van het begin tot het einde. Maar juist omdat het Gods werk is, is het ook zo'n zeker en onfeilbaar werk. Als Gods volk het zelf moest doen dan kwam er niets van terecht en zou het nog eeuwig kwijt zijn. Maar nu wil de Heere het doen en is het in zulke veilige handen.

De heerlijkheid waar Asaf van spreekt lijkt dikwijls zo ver en zo onbereikbaar. Gods volk kan zo dikwijls vrezen dat ze die nooit verkrijgen zullen. En toch ... er is geen nood omdat God het zal doen. Hij zal hen toebereiden en Hij zal in heerlijkheid opnemen.

Laat die bedrukten, die vrezenden dan eens moed houden. Indien God onze rechterhand heeft gevat zal het einde, de heerlijkheid ook zeker zijn.

Eeuwig bij de Heere

Lezer(es) zal dat ook uw deel zijn? We hebben reeds eerder geschreven dat het begin beslissend voor het einde is. Heeft God ook uw rechterhand gevat? Wat wij aangrijpen moeten we loslaten. We kunnen ons vast willen houden aan onze godsdienst en eigengerechtigheid maar dat zal alles tekort blijken. Maar hetgeen God begint zal Hij ook voleinden.

Asaf wist wat God had gedaan en op God was zijn vertrouwen gegrond. Neen hij heeft zich niet verlaten op zichzelf, op omstandigheden of ervaringen maar op de Heere alleen. Daarom kan ellende, tegenspoed of lijden in deze wereld nooit de grond zijn maar 't zal er op aan komen of we in dat alles één met Christus zijn door het waarachtig geloof. O, onbekeerde medereiziger, sta nog stil en bezint u. Vraagt u zich toch eens af waar uw weg heen zal leiden. Er is een eeuwige heerlijkheid maar er is ook een eeuwi-

ge rampzaligheid. Het is nu nog de genadetijd. Maar houdt er ook rekening mee dat die genadetijd zo kort is en het leven zo haastig voorbij gaat. Zoekt dan de Heere, terwijl Hij te vinden is.

En ten laatste, volk des Heeren, als uw weg eens door de diepte gaat, als alles soms tegen schijnt, als God onbegrepen wegen gaat, weet dat alle dingen moeten medewerken ten goede. Juist die wegen die hier het smartelijkst zijn daar zal straks het heerlijkst van gezongen worden. O, als Gods volk voor de poort van het hemels Sion nog eenmaal terug zou kunnen zien, zouden ze in verwondering uitroepen: 'Heilig zijn, o God, Uw wegen...'. Dan is de weg goed en volmaakt geweest, ja, in alles en onder alle omstandigheden. En dan ... opgenomen in heerlijkheid. Eeuwig bij de Heere om Hem altoos te loven en te prijzen. Amen.

wijlen ds. A.F. Honkoop

BIJBELSTUDIE

4

Abraham als voorbidder voor Sodom

Genesis 18:16-33

De roep om die Ene

Abraham was voorbidder, worstelaar voor Gods Aangezicht. Hij kon de Heere maar niet loslaten. Hij daalde

in zijn gebedsworsteling af van vijftig rechtvaardigen tot tien rechtvaardigen. En de Heere verzekerde hem dat Hij zelfs om tien rechtvaardigen de

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van: de advertenties en de recensies van de aangekondigde boeken.

stad zou sparen. Maar toen kwam er een ogenblik, dat Abraham moest zwijgen. Abrahams gebed werd afgesneden. Dat is een ingrijpende zaak als dat gebeurt, als de Heere het gebed afsnijdt. Uiteindelijk kon Abraham het oordeel niet afwenden.

Abraham moest zwijgen. Het oordeel werd voltrokken. De steden Sodom en Gomorra werden omgekeerd. Toch is zijn gebed ten aanzien van Lot verhoord. Lot kreeg met zijn familie de gelegenheid om te ontkomen voordat het oordeel losbarstte. Het zwijgen van Abraham is veelbetekend. Daarin wordt ons gepredikt dat niet één mens in staat is om het oordeel af te wenden, zelfs Abraham, de vader der gelovigen, niet. Daarom riep het zwijgen van Abraham om die Ene, Die het oordeel wel af kan wenden. Die Ene is Christus. Het zwijgen van Abraham riep om het Lam.

Abraham en Christus

Abraham was in zijn voorbede een type van Christus. Dat wil zeggen dat de komende Christus als het ware oplichtte in die biddende Abraham. Christus, van Wie we lezen dat Hij altijd leeft om voor Zijn volk te bidden. Maar tegelijkertijd is er ook een tegenstelling tussen Abraham en Christus. De typen van Christus uit het Oude Testament vertonen altijd iets van Christus, maar ook altijd ten dele. Ik noem enkele van die tegenstellingen tussen Abraham en Christus:

Abraham was een zondig mens, die in zichzelf voor God niet kon bestaan. Christus is het heilige en onschuldige Lam van God. O, dan is Christus oneindig veel meer dan Abraham.

Abraham moest ophouden met bidden. Hij kon het oordeel niet afbidden. Maar het gebed van Christus gaat altijd door. En Hem hoort de Vader altijd, want Hij pleit op Zijn eigen Middelaarsverdiensten. Gelukkig is Christus geen machteloze voorbidder. Daarom komt de kerk van Christus straks eeuwig thuis. Abraham kon het leven voor Sodom niet geven. Maar Christus heeft door het gericht heen het leven verworven en Hij deelt het uit door Zijn Geest.

Christus meer dan Abraham

Deze geschiedenis leidt ons op naar Christus. Meer dan Abraham is Hij. Johannes op Patmos heeft Hem gezien als een Lam, staande als

geslacht. Abraham staat al lang niet meer voor Gods Aangezicht, maar het Lam staat er nog. Dat Lam spreekt als Voorbidder tot de Vader: "Verdelg de wereld nog niet om Mij nentwil, tot al Uw verkorenen zijn toegebracht." Hoe lang heeft het Lam daar al gestaan? Van voor de grondlegging der wereld. Toen Adam viel, stond het Lam er al. En het Lam staat er nog. Hij heeft de prijs betaald. Hij heeft alles volbracht. Hij staat voor de Vader met de dure prijs van Zijn bloed, met doorboorde handen. Hij blijft daar staan. Heel de hellemacht kan Hem niet van Zijn plaats doen veranderen. Als alles Gods kinderen tegenloopt, als dood en hel hen aangrijzen, als de vijan-

"Verdelg de wereld nog niet om Mij nentwil, tot al Uw verkorenen zijn toegebracht."

den hen aanvechten, gaat het pleidooi van het Lam voor de Zijnen door. Dat staat nooit stil. Hij, die gezegende Heere Jezus Christus, weet oneindig veel meer dan Abraham wist. Hij kent degenen, die Zijne zijn. Hij zegt tot Zijn Vader: "Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zin, die Gij Mij gegeven hebt" (Joh.17:24). Abraham was een machteloze voorbidder, want zijn gebed hield op, maar Christus is de almachtige Voorbidder, want Zijn gebed houdt nooit op.

De trouwe Voorbidder

Het is een zegen als er in het midden van de gemeenten nog zuchters en gebedsworstelaars zijn voor land en volk, voor de kerk, voor het werk onzer handen, voor de uitbreiding van het koninkrijk Gods. Maar nu kan de Heere dat zuchten alleen maar aanzien in het Lam. Alleen als Christus dat gebed overneemt en het legt op het reukaltaar van Zijn gebeden, dan klimt dat gebed op tot de Vader en wordt het verhoord. Die trouwe Voorspraak en Voorbidder Jezus Christus blijft daar staan voor

het Aangezicht van de Vader. Hij blijft daar staan met Zijn gerechtigheid. Hij staat daar als geslacht, dat wil zeggen dat alles aan Hem spreekt van Zijn offer. Alleen in dat offer kan de Heere ons aanzien. We hebben de oordelen Gods verdiend, we zijn Gods gramschap dubbel waardig. Genade leert daar hartelijk amen op zeggen. De Heere kan ons alleen maar horen in de verdiensten van Christus, de grote Voorbidder. Wat een wonder, dat Christus meer is dan Abraham.

Het Lam blijft staan

Abraham hield met bidden op. Hij bleef niet staan voor Gods Aangezicht. En Abrahams zwijgen roept om het Lam Gods. Wel, dit is het Evangelie: dat Lam is er. En dat Lam blijft er. Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid. Maar wee ons zonder Lam. Waar zullen we dan blijven? Sodom had geen Lam en geen Borg. U wel? Laat het u daar toch boven alle dingen en voor alle dingen om gaan. Wees toch niet alleen druk met de tijdelijke dingen. Wat kunnen ze ons in beslag nemen. Maar deze wereld gaat voorbij. En dan? Denkt u nooit eens aan de eeuwigheid? Aan de ontmoeting met God? Zonder Lam is het eeuwig verloren. Dan is er geen toekomst en geen uitzicht. Dan gaat het naar 's afgronds donkere nacht. Laat het toch tot u doordringen en laat u toch gezeggen. Het zal wat zijn van Christus gehoord te hebben en eeuwig verloren te gaan. Dan volgt er een eeuwige nacht. Dan zal er niet alleen zijn de toorn van God, maar ook de toorn van het Lam. En dat laatste zal het ergste zijn. Maar nog is er doen aan. Nog is het genadetijd. Het oordeel Gods komt en het gericht zal zich ontladen over deze wereld, die zo vaak als Sodom en Gomorra geworden is. Vlucht dan naar de troon der genade.

*Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Geloofte Zijn heil- en troostrijk Woord;
Verhardt u niet, maar laat u leiden.*

(wordt vervolgd)

Zeist

ds. J.J. van Ekeveld

IN MEMORIAM

ds. A.F. Honkoop

14 oktober 1921 - 21 januari 2008

Op maandagmiddag 21 januari is onze geliefde broeder ds. Adriaan Frans Honkoop afgelost van zijn aardse post. Na een ernstige ziekte, waarin zijn zo sterke lichaam langzaam werd afgebroken, heeft hij het uitzien van zijn hart verkregen.

Broeder Honkoop was gedurende een lange reeks van jaren een bekende persoonlijkheid binnen de kring van onze gemeenten, die hij zo van ganser harte liefhad. Zoon van een vader die dertig jaar lang de gemeenten heeft mogen dienen, is hij zelf ruim 54 jaar predikant geweest, waarvan bijna 47 jaar (tot zijn emeritering in 2000) in actieve dienst. Hij diende de gemeenten van Goes, Moerkapelle, Rotterdam-Centrum, Zwijndrecht en Wageningen. Zijn karakter kenmerkte zich door een helder zakelijk inzicht en grote nuchterheid. Dit maakte dat hij ook de gave had om leiding te geven. Zevenmaal werd hij dan ook gekozen tot voorzitter van onze Generale Synode, vijfmaal tot assessor-preses. Tevens maakte onze broeder deel uit van talrijke deputaatschappen, waarbij zijn kennis van zaken op verlerlei gebied telkens opviel. Gedurende 39 jaar (van 1963 tot 2002) gaf hij leiding aan het Curatorium van de Theologische School. Degenen die hem daarbij hebben meegemaakt, kwamen vaak onder de indruk van zijn mensenkennis. Hij was niet alleen curator bij de toelating van hen die zich geroepen wisten tot het

ambt van dienaar des Woords, hij was evenzeer curator als het ging om de toerusting. Zijn toespraken tijdens de examendagen op school zijn menige predikant na jaren nog bijgebleven. Steeds weer waarschuwde hij tegen wat hij noemde 'vervloekte hovaardij', een zonde waarvoor ook een predikant zo gemakkelijk bloot ligt.

Belangrijker dan dit alles is echter het feit dat de Heere in het persoonlijk leven van Adriaan Frans Honkoop genade heeft willen verheerlijken. Op 21-jarige leeftijd stond onze broeder op het punt met alles te breken. We hebben hem zelf horen vertellen hoe de almachtige God, Die alleen God is, hem toen te sterk is geworden. Hij is in een weg van sterven aan de weet gekomen waar de zaligheid voor een verloren zondaar alleen te vinden is: in de borggerechtigheid van Jezus Christus. Dat stempelde zijn prediking door de jaren heen. Wars van alle 'lichte of zware' vromigheid die voor God zoekt te bestaan buiten Christus, preekte hij zeer afsnijdend. Maar ook zo gunnend! Kwam hij tijdens zijn preken in de noodzakelijkheid en de beminnelijkheid van de Zaligmaker, dan kreeg deze zo nuchtere en zakelijke man iets heel teers. Nooit was hij zó in zijn element als wanneer hij als vriend van de Bruidegom van Hém mocht gewagen.

De Heere gedenke zijn weduwe, die achterblijft in al haar zwakte en zorgen. Niet licht zullen we vergeten hoe hij, toen we hem

op zijn sterfbed vroegen of hij zijn vrouw met een gerust hart achterliet, knikte en kort en bondig verwoordde hoe hij haar aan zijn God betrouwde. De God aller genade gedenke ook de kinderen en kleinkinderen en allen die hem lief waren.

Er viel met broeder Honkoop een vertegenwoordiger weg van een generatie die schaars begint te worden onder ons. Zonder dat hij daar nu altijd maar over sprak, was aan hem te merken dat het anker van zijn hoop vast lag in de arbeid van een Ander. Daarom kon hij me enkele jaren geleden eens toevertrouwen nog wel te vrezen voor de dood, maar niet meer voor wat daarachter lag. Tot driemaal toe zei hij in onze laatste ontmoeting, tien dagen voor zijn dood: 'En dat voor zo een, voor zo een, voor zo een...'. Hij drukte daarmee het wonder uit dat door al Gods keurlingen zal worden doorleefd wanneer zij aan zullen mogen komen in de gewesten der eeuwige heerlijkheid. Waarin die heerlijkheid bestaan zal? We zouden het nooit beter kunnen verwoorden dan met de woorden waarover onze broeder ruim 13 jaar geleden sprak tijdens de rouwdienst van zijn broer Piet in Kampen (wat was hij met hart en ziel aan 'Pup' verbonden!): 'En waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn.' Hij heeft zijn wens verkregen, en hij heeft niet meer omgezien.

Capelle a/d IJssel,

ds. A. Moerkerken

Standpunten over homofilie schuiven

“Wie de homoseksuele praktijk wil verdedigen, krijgt in de Bijbel geen enkele voet aan de grond.” Deze stelling poneerde de gereformeerde hoogleraar G. Rothuizen begin jaren tachtig tijdens een radio-uitzending van de NCRV. Klare taal uit de mond van een theoloog die nota bene zelf bereid was onder bepaalde omstandigheden de homoseksuele levenspraktijk te accepteren. De Schrift is dus blijkbaar heel helder in de afwijzing van deze levenswijze, al proberen moderne theologen een eigen interpretatie te geven aan de zogenoemde “anti-homoteksten.”

Rothuizen was niet de enige modern-gereformeerde voorman die moest erkennen dat de Bijbel klare taal spreekt. Ook de spraakmakende theoloog H.M. Kuitert geeft dat met zoveel woorden toe. Hij erkende in een debat aan de VU dat zij die de Bijbel zien als de norm van God voor ons menselijk handelen niet anders kunnen dan homoseksualiteit afwijzen. Het gaat er volgens Kuitert om hoe we de Schrift lezen en verstaan: als een boek dat maatgevend is voor de moraal of als een bundel verhalen die duidelijk maakt hoe God kan omgaan met mensen. “Volgt men de eerste lijn dan ligt veroordeling van de homoseksuele levenswijze in het verlengde daarvan; gaat men de tweede weg op, dan kan dat ons bevrijden van de kramp om de verlangens van de homofiele medemens onacceptabel te (moeten) vinden.”

Schriftbeschouwing

Deze twee opmerkingen maken wel duidelijk dat het omgaan met de bijbelteksten over homoseksualiteit alles te maken heeft met de Schriftbeschouwing. Ziet men de Bijbel als het onfeilbare Woord van God of niet? Dat is essentieel om te onthouden in de discussie over onderwerpen zoals homoseksualiteit. Het kan dus niet zo zijn dat men zegt de Bijbel als het onfeilbare en gezaghebbende Woord van God te aanvaarden en dat men het tegelijk met bepaalde gedeelten

daaruit minder nauw wil nemen.

Onbewust en wellicht onbedoeld blijkt dat in de praktijk soms te gebeuren. Daarmee zijn uiteraard niet alle exegetische vragen beantwoord. Het is echter wel belangrijk zich te realiseren dat wie gaat tornen aan de relevantie en het gezag van bepaalde bijbelgedeelten daarmee de eerste aanslagen heeft gedaan op de belijdenis omtrent het gezag van de gehele Schrift (vergelijk artikel 5 en 7 van de NGB). Die erkenning van de Bijbel als het Woord van God betreft zowel het Oude als het Nieuwe Testament. Er bestaat –helaas soms ook binnen de gereformeerde gezindte– de neiging om een scheiding te maken tussen het Oude en het Nieuwe Testament. En er is zeker onderscheid, maar het is niet bijbels om te doen alsof met de komst van Christus in het vlees de boeken van het oude verbond hun betekenis hebben verloren. Ook de woorden van het Oude Testament hebben vandaag de dag nog Goddelijke zeggingskracht aangaande zonde en genade.

De geschapen werkelijkheid zoals God die de mens heeft geschonken is dat de begeerte van de man tot de vrouw is en omgekeerd.

De mannen van Sodom

Er zijn drie bijbelgedeelten die in de discussie over homoseksualiteit altijd een belangrijke rol hebben gespeeld: Genesis 19, Leviticus 18:22 en 20:13 en Romeinen 1:26,27. We staan kort bij elk van deze momenten uit de Schrift stil. In Genesis 19 gaat het om de bekende geschiedenis dat de mannen van Sodom van Lot eisten dat hij de twee engelen die in zijn huis waren zou uitleveren. De mannen van Sodom zeiden: “Breng hen uit tot ons, opdat wij hen bekennen.” Het oogmerk van de inwoners van Sodom was duidelijk: ze wilden zich sek-

sueel vergrijpen aan het tweetal.

Moderne exegeten zeggen dat de kwaadwilligheid van de Sodomieten niet zat in hun begeerte naar homoseksuele omgang, maar in het schenden van het gastrecht dat – zoals bekend – in het oosten hoog genoteerd stond. Het is echter niet juist om te suggereren dat het hier om het één of het ander gaat. Beide zaken waren in het geding, zowel de begeerte tot homoseksuele omgang als de schending van het gastrecht. Deze conclusie trekt bij voorbeeld ook de ethicus J. Douma op grond van uitvoerig exegetisch onderzoek. Daarbij verwijst hij ondermeer naar 2 Petrus 2:6-8. Daarin wordt ondermeer gezegd dat Lot vermoeid was van “de ontuchtige wandel der gruwelijke mensen.” In het Grieks wordt in dit verband een woord gebruikt dat wijst op het zinnelijke karakter der losbandigheid. Het is te mager om dit uitsluitend toe te passen op schending van het gastrecht. Drs. R. van Kooten, docent aan het Hersteld hervormd seminarie, ziet de homoseksualiteit in Sodom als onderdeel van een totaalpakket van allesomvattende verdorvenheid in die stad. Er is dus goede reden om te stellen dat God zijn verschrikkelijk oordeel over Sodom voltrok vooral ook vanwege de gruwelijke zonde van homoseksualiteit, wat daar zo ongeveer de gangbare levensstijl was geworden.

Levitische wetten

Heel duidelijk wordt homoseksualiteit veroordeeld in het boek Leviticus. In hoofdstuk 18:22 zegt de Heere: “Bij een manspersoon zult gij niet liggen met vrouwelijke bijligging; dat is een gruwel.” En in Leviticus 20:13 wordt geboden dat zij die deze gruwel hebben bedreven zeker gedood moeten worden. “Hun bloed is op hen.” De woorden zijn helder. Dat ontkent ook niemand. Maar ook hierbij wordt gezocht naar de mazen van de wet en die zijn volgens sommige uitleggers groot. Ogenschijnlijk lijkt het een sterk punt van hen dat deze teksten staan in Leviticus, een boek vol ceremoniële wetten. Die zouden hebben afgedaan met het sterven van de Heere Jezus. Met andere woorden: ze golden alleen voor het oude Israël. Maar als die redenering opgaat, dan geldt dat ook voor bijvoorbeeld Leviticus 18:21 waarin de seksuele omgang tussen een mens en een dier wordt verboden. Dat is dan consequent. Dat zal echter niemand voor zijn rekening willen nemen. Het is het

één of het ander. Of beide voorschriften gelden voor Jood en heiden of beide teksten gelden alleen voor de Joden en niet voor niet-Joden. God heeft Zijn wet gegeven in Israëls context. Dat is waar. Maar daarmee zijn leefregels als deze niet tijdgebonden. Ze hebben ook vandaag de dag nog zeggingskracht.

Evenzo is het een arglistige gedachte te stellen dat in Leviticus alleen homoseksualiteit wordt veroordeeld zoals die een rol speelde bij de vruchtbaarheidsgodsdiensten van de Kanaänieten. In de tempels werden daar schandjongens misbruikt door mannen. Maar waarom zou de Heere alleen bij de teksten over homoseksualiteit de Kanaänietische afgodendiensten op het oog hebben en bij de overige niet? Het tekstverband van Leviticus 18 en 20 maakt wel heel duidelijk dat het de hoge Wetgever erom gaat voorschriften te geven omtrent de zedelijkheid onder het gehele volk. Niemand heeft overtuigend kunnen aantonen waarom de teksten over homoseksualiteit uitsluitend de tempelprostitutie veroordelen. Dat is vooringenomen, exegetische willekeur die geen recht doet aan het geheel van de Schrift. In Leviticus wordt de gehele homoseksuele praktijk veroordeeld. En daarmee is een richtlijn gegeven voor 2008!

Paulus' waarschuwing aan de Romeinen

Wanneer de apostel Paulus in Romeinen 1 de zedeloze staat van het heidendom tekent, beschrijft hij in de verzen 26 en 27 de totale verwording op het gebied van seksualiteit. Hij noemt dan dat de mannen het natuurlijk gebruik der vrouwen nalaten, verhit zijn geworden "in hun lust tegen elkander, mannen met mannen schandelijkheid bedrijvende." Het is opvallend dat Paulus de homoseksuele praktijk "tegen de natuur" noemt. Daarmee grijpt hij terug op de natuurlijke ordening zoals die bij de schepping is gegeven. Daarom spreekt hij van het natuurlijk gebruik van de vrouw. De geschapen werkelijkheid zoals God die de mens heeft geschonken is dat de begeerte van de man tot de vrouw is en omgekeerd (vergelijk Genesis 2 : 24) De homoseksuele praktijk gaat daar dwars tegen in.

Sommigen menen dat de apostel hier het ongebreidelde homoseksuele geslachtsverkeer binnen de heidense tempelprostitutie veroordeelde. Maar waarom zou hij dat dan niet ook met

naam en toenaam genoemd hebben, zoals hij andere cultische zonden wel benoemde? Maar al zou dat zo zijn, dan nog geldt dat het natuurlijk gebruik door de man van de vrouw gesteld wordt tegenover het niet-natuurlijk gebruik door de man van een man. Dát is hier essentieel. Homoseksualiteit gaat tegen Gods orde in. Hij heeft de mens zo niet gemaakt, zo niet gewild en zo niet bedoeld. Dat maakt Paulus hier duidelijk. Homoseksualiteit wordt door de apostel als dienstknecht van Jezus Christus afgewezen.

Op grond van deze Schriftgegevens heeft de kerk eeuwenlang de homoseksuele praktijk altijd afgewezen als strijdig met Gods gebod. De veranderde visie is van de laatste vijftig jaar,

zoals we zagen. Ze is ontstaan binnen het pastoraat, doordat pastores en ethici zich meer gingen oriënteren op de maatschappelijke praktijk en de medische wetenschap. Daarin was een omslag in het denken gemaakt, waardoor homoseksualiteit niet langer werd gezien als een afwijking, maar als een onveranderbare aanleg die al bij de geboorte was meegegeven. Dat had grote invloed op het morele oordeel. Vanuit de medische en pastorale praktijk werd de ethiek aangepast. Maar pastoraat is geen voorfase van de ethiek. Het is andersom.

(wordt vervolgd)

Klaaswaal

ds. G. J. van Aalst

Koningin Beatrix 70 jaar

Vandaag, 31 januari 2008, mag Hare Majesteit Koningin Beatrix haar 70e verjaardag vieren. Graag willen we haar van harte de zegen des Heeren toewensen. Het is waarlijk geen eenvoudige taak om in een tijd als die waarin wij leven, staatshoofd te zijn van een verdeeld en op drift geraakt volk. Om haar taak naar behoren te kunnen uitoefenen, geve de Koning der koningen onze vorstin wijsheid en kracht. Hij gedenke haar in haar weduwschap en lere haar de vreze des Heeren, die het beginsel is van alle ware wijsheid (red.)

Onder de lindeboom

Op 14 april 1568 verzochten afgevaardigden van de Nederlandse gewesten op de Dillenburg in Duitsland prins Willem van Oranje om steun in hun strijd tegen koning Filips, de Spaanse dwingeland. De prins en de gedeputeerden ontmoetten elkaar onder een lindeboom bij het Nassause stamslot. Waarom werd dit verzoek juist tot hém gericht? Wel, voorheen al waren telgen uit zijn geslacht in de Nederlanden actief. De eerste die zich in Breda vestigde, was graaf Engelbert I van Nassau. Hij trouwde in 1403 met de rijke erfdochter Johanna van Polanen. Hendrik III, hun achterkleinzoon, was de "rechterhand" van keizer Karel V. Door Hendriks huwelijk

met Claudia van Châlon-Orange zijn de huizen Nassau-Breda en Oranje verenigd. De Nassau's bekleedden al spoedig belangrijke functies. Zij waren stadhouder of officier.

Prins Willem en zijn broers waren bereid goed en bloed voor de (godsdienst)vrijheid van de Nederlanders op te offeren. Er is een vergelijking mogelijk met zowel de Heere Jezus als met de pelikaan, die in zware tijden haar jongen voedt met haar eigen bloed. De spreuk in het plafondrelief in de Evangelische Kirche van Dillenburg symboliseert de inzet van de broers: "Der Herr Christus sprengt uns mit seinem Blut, Wie Pelican seinen Jungen thut".

Toen op 21 juni 1884 kroonprins Alexander overleed, de jongste zoon van koning Willem III, was hij de laatste Oranjeprins. Treffend: bij zijn sterven werd tijdens een hevige onweersbui de genoemde Dillenburgse linde door de bliksem getroffen. Men plantte in de nabijheid een loot. De dode boom bleef nog tientallen jaren staan, doch was op den duur een gevaar voor passanten. Daarom is hij in 1962 uiteindelijk omgehakt. Enige tijd nadat zijn kroon de aarde raakte, overleed de allerlaatste échte Oranje-Nassau, Wilhelmina, de dochter van Willem III. Met haar stierf het geslacht in feite uit, hoewel bij de wet de naam Oranje-Nassau voor het nageslacht bewaard bleef. Zo siert die "Oranjeboom" nóg ons land, ook door ons, calvinisten gewaardeerd.

Lief en leed

Het vorstenhuis en de Nederlanders deelden eeuwenlang lief en leed. Bij haar veertigjarig regeringsjubileum, in 1938, herinnerde koningin Wilhelmina aan de woorden van haar vader: "Oranje kan nooit, ja nooit genoeg voor Nederland doen". Deze uitspraak was een stimulans voor de vorstinnen die sinds 1890 over Nederland hebben geregeerd, het jaar waarin de koningin-weduwe Emma regentes werd voor de tienjarige Wilhelmina. Er bestond scepsis. Twee voormannen van de ARP, Kuyper en Keuchenius, verwachtten weinig van Emma en Wilhelmina. En kon een "zwakke vrouw" zweren dat zij de Grondwet zou handhaven? Maar juist Emma en Wilhelmina wisten de band met het volk te verstevigen.

Beatrix geboren

Op 31 januari 1938 is zij geboren: Beatrix Wilhelmina Armgard, de eerste dochter van prinses Juliana en prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld. De naam Beatrix wekte verwondering. Men had gerekend op de roepnaam Wilhelmina, of Emma. Tóch was er al iemand met die naam in het voorgeslacht. Eén der stamvaders, Rupert I, trouwde circa 1135 met Beatrix van Limburg-Lotharingen. Beatrix wil zeggen: zij die gelukkig maakt. Het is interessant te lezen in Pligten der ouders (1673) wat ds. Jacobus Koelman van die naam vond. De andere namen herinneren aan de beide grootmoeders. Beatrix werd op 12 mei gedoopt in de Grote Kerk te Den Haag en is door Juliana zélf ten doop gehouden. Ds. Blaauwendraad sprak over "God is liefde". Koning

Leopold III van België was bereid haar peetvader te worden.

Haar eerste jaren

In de winter van '38/'39 maakte Beatrix haar eerste buitenlandse reis, naar Zwitserland. Zij trok grote aandacht in haar crèmekleurige kindervan, bewaakt door een sint-bernardshond. Nog vele buitenlandse reizen zouden volgen. Gezien de oorlogsdreiging was het een spannende angstige tijd. Op 30 april 1940 maakten Juliana, Bernhard, Beatrix en Irene een rijtour door Den Haag. Koningin Wilhelmina schreef later: "Ik zag ze vertrekken... en er ging veel in mij om". Enkele dagen later vielen de Duitsers ons land binnen en moest het prinselijk gezin in een gepantserde auto van De Nederlandsche Bank naar IJmuiden gebracht worden. Vandaar staken zij met een Engels oorlogsschip de Noordzee over. Een bom, uitgeworpen door een Duits vliegtuig, viel naast het schip in het water. Zo bleef onze huidige vorstin als peuter wonderlijk bewaard! Later woonde het gezin te Ottawa in Canada, waar zij vanaf 1941 een kleuterschool bezocht. Prinses Juliana gaf bijbels onderwijs; de "verwerking"

Bij haar veertigjarig regeringsjubileum, in 1938, herinnerde koningin Wilhelmina aan de woorden van haar vader: "Oranje kan nooit, ja nooit genoeg voor Nederland doen".

vond soms plaats door middel van het opvoeren van toneelstukjes. Uit later tijd dateren de Oranjefoto's die geallieerde vliegtuigen boven Nederland uitwierpen. Beatrix' stemmetje was te beluisteren via een grammofoonplaat, die radio-Oranje uitzond. Deze was opgenomen in de studeerkamer van president Roosevelt van de V.S..

Haar tienertijd

Terug in Nederland, in de zomer van 1945, genoot Beatrix een opvoeding die erop gericht was dat zij eenmaal vorstin werd. In Bilthoven bezocht zij voor het lager onderwijs de school "De Werkplaats" van de idealistische onderwijzer Kees Boeke. Al jong beseftte Beatrix wat er van haar verwacht werd. Als dertienjarige sprak zij: "Koningin zijn is moeder zijn van

je land. Iedereen ziet naar een koningin op zoals een kind naar zijn moeder. Zij moet altijd het goede voorbeeld geven. Dat is een vreselijke verantwoordelijkheid". Beatrix studeerde in Leiden. Toen zij achttien werd, is een statiefoto gemaakt van onze drie vorstinnen uit de 20ste eeuw. Op achttienjarige leeftijd legde Beatrix ook haar geloofsbelijdenis af bij ds. H.J. Kater, een vrijzinnig hervormd predikant. De prinses had een brede belangstelling. Tot de verbeelding spreekt dat zij, gekleed als heilssoldaat, de rosse buurt van Amsterdam bezocht, vergezeld door majoor Bosshardt van het Leger des Heils.

Op 10 maart 1966 trouwde zij met de Duitse diplomaat Claus Von Amsberg, een huwelijk dat aanvankelijk weerstand opriep. Rookbommen te over! De prins maakte zich echter geliefd. Wat koningin Juliana ons volk ten tijde van de verloving voorhield, werd waarheid: "Heus, het is goed!" Ds. H.J. Kater zegende het huwelijk in en ds. J.H. Sillevius Smitt hield de prediking. Prins Claus was niet de eerste uit zijn geslacht die in ons land kwam; zijn betovergrootvader, George Von dem Bussche-Haddenhausen, sneuvelde in 1794 bij Arnhem in het leger van de prinsgezinden tegen de binnengetrokken Franse troepen.

Op 27 april 1967, na 117 jaar, kreeg ons land weer een prins van Oranje: Willem-Alexander. Al in de 19de eeuw waren er twee Alexanders. Willem III had zowel een broer als een zoon met die naam, die terugvoert naar de Russische tsaren. Door het huwelijk van Willem II en Anna Paulowna waren de Romanovs familie geworden. De drie zonen van de koningin en de prins kenden een betrekkelijk onbezorgde jeugd. Zij zijn later als leerling ingeschreven op het Eerste Vrijzinnig Christelijk Lyceum in Den Haag. Het vrijzinnige lag in de lijn der opvoeding. Prins Willem-Alexander was deelnemer aan een gespreksgroep over religieuze onderwerpen, onder leiding van ds. C.A. ter Linden. Als inleiders werden bekende personen uitgenodigd, zoals rabbijn A. Soetendorp, bisschop Bär en een remonstrants hoogleraar. Op 30 april 1980 is koningin Beatrix te Amsterdam ingehuldigd. Zij herinnerde daarbij aan de passage in ons volkslied: "Mijn schild ende betrouwen zijt Gij, o God, mijn Heer". Opnieuw was het erg onrustig in Amsterdam.

Inmiddels werd de koningin ook grootmoeder, een voorrecht dat niet alle Oranjes geschonken is. Toen op 6

december 1792 de latere koning Willem II is geboren, was stadhouder Willem V zo dankbaar - hij was de eerste van zijn geslacht die een kleinzoon mocht zien! - dat hij bij de wieg op zijn knieën viel om God daarvoor te danken.

Een toegewijd vorstin

Koningin Beatrix is een toegewijd vorstin. Dat wordt in binnen- en buitenland erkend, ook door republikeinen. In 1988 vertelde zij tijdens een interview: "Dit is de opdracht van mijn leven. Dit moet ik nu eenmaal doen. Maar dan wil ik het ook goed doen (...) en zo goed mogelijk geïnformeerd zijn". Zij gaat professioneel, met een eigentijdse dynamiek, te werk en straalt bij de uitoefening van haar ambt waardigheid en gezag uit. Sinds 1980 zijn vele groten der aarde van het toneel verdwenen. De koningin mag er nog zijn, in kennelijke gezondheid. Andere volken leefden onder (communistische) tirannen. Tot op zekere hoogte heersen in ons land vrede en welvaart. Hoe lang nog? Niet zonder reden wees de koningin in haar kerstboodschap op tolerantie. Zal zij hierbij ook gedacht hebben aan de acties die tegen de S.G.P. beraamd zijn?

Vóór 1795 was ons land een Republiek, met een stadhouder als voornaamste dienaar van de regenten. In 1757 verdedigde de uitgever en jurist Elie Luzac het stadhouderlijk systeem en stelde dat een stadhouder uitstekend geschikt was om als "saambinder" te fungeren bij interne verdeeldheid en op te treden bij corruptie en machtsmisbruik van de regenten. Ook Beatrix is iemand die boven de partijen staat en bij vreugde en verdriet aanwezig is.

De grondwet van 1840 schonk elke Nederlander vrijheid van godsdienst, behalve de koning. Die moet lid zijn van de Nederlandse Hervormde Kerk. (Zou er nog een wijzigingsvoorstel komen om hier PKN van te maken?) De Oranjes zijn wel de enige regerende, calvinistische dynastie ter wereld! Koningin Wilhelmina voelde zich écht protestants.

Beatrix' zestigste verjaardag

Bij haar 60ste verjaardag in 1998 ontving zij 160 "royals" onder wie zes regerende Europese vorsten. Er was een feestelijk programma, afgesloten met een oecumenische cantatedienst in de Westerkerk te Amsterdam, die onder leiding stond van ds. Nico ter Linden. Een aantal genodigden was

hierbij niet aanwezig: zij verkozen een rooms-katholieke mis of voeren met een rondvaartboot door de grachten. De dominee sprak onder andere: "Daarom bent u hier, lieve jarige, om een geleefd levensjaar in Gods handen neer te leggen en om een nieuw levensjaar van Hem te ontvangen. U was hier met name op bijzondere dagen van uw leven. En nu wilt u ook dit kroonjaar hier in ons midden voor Gods aangezicht vieren en wij bidden het met u mee, voor u en ook voor onszelf: dat wij het mogen leren, voor Gods aangezicht, om zo onze dagen te tellen, dat wij een wijs hart bekomen". Natuurlijk werd ook het "U zij de glorie" gezongen, één van de meest geliefde gezangen van ons koningshuis, bij vreugde én verdriet. Inmiddels hoopt de vorstin op 31 januari 2008 zeventig te worden. Mozes zegt het in Psalm 90: "Zo wij sterk zijn..."

Een wens voor de toekomst

Het heeft de Heere van hemel en aarde behaagd ons tot op heden te laten regeren door dit vorstenhuis. Ondanks onze nationale zonden is de band tussen God, Nederland en Oranje, niet verbroken. Er is geen macht, dan van God (Rom. 13:1). Nog iedere wetafkondiging vangt aan met: "Wij, Beatrix, bij de gratie Gods, koningin der Nederlanden". En artikel 36 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis stelt "dat onze goede God, uit oorzaak der verdorvenheid des menselijken geslachts, Koningen, Prinsen en Overheden verordend heeft..."

De Oranjes in de 16de en de 17de eeuw zetten zich in voor de zuivere, calvinistische religie. De Heere wilde ook Zijn genade verheerlijken in de harten van verschillende leden. Willem van Oranje maakte een vast verbond met de "Potentaet der Potentaeten". Wat is dat inmiddels ver weg. Hoe werelds leeft ons vorstenhuis nu? Hoe brengt men Gods dag door? Wij constateren dat met verdriet in het hart. Het is wel de realiteit! Heeft prinses Maxima - die zich in het protestantisme zou gaan verdiepen - al een dienst in één van onze gemeenten bijgewoond en daar met de kerk-gangers de zegen ontvangen? Enige

weken geleden met haar man wél die van een boeddhistische priester in Nepal. In dezen prijzen wij hen niet! Prinses Sophie, zuster van koning Willem III en gehuwd met Karel-Alexander, de groothertog van Saksen-Weimar (nadat Wilhelmina onze koningin werd, is zij op hoge leeftijd nog onze kroonprinses geworden!) reed eens in haar land langs een roomse kerk in aanbouw. Zij zag met belangstelling toe, maar weigerde pertinent één stap in die kerk te zetten. Zij liet die door een hofdame bezichtigen en deze moest haar daarover rapporteren. Toen men de groothertogin vroeg waarom ze zélf geen kijkje nam, luidde haar antwoord: "Ik moet de kerk bouwen voor mijn katholieke mensen en dat doe ik en dat betaal ik. Indien ik echter niet vanwege officiële redenen ertoe ben gedwongen, zal ik er niet binnengaan, want ik ben een vorstin van het huis van Oranje en protestants van geloof". Zou dat nog van de koningin geaccepteerd worden? Duidelijk is dat tijdens Beatrix' regering - we beseffen dat háár macht en bevoegdheid beperkt zijn - de kerk steeds meer naar de rand van de samenleving werd verschoven.

Nogmaals een boom

De naam Beatrix betekent niet alleen "zij die gelukkig maakt"; in het Hebreeuws is het woord "geluk" nauw verbonden met "zaligheid". Wij wensen de vorstin toe eenmaal te mogen delen in de zaligheid, die in haar naam verklaard ligt.

Ik begon dit artikel met die oude boom in Dillenburg en eindig ook met een boom. In Openbaring 22:2 leest men over de boom des levens: "de bladeren des booms waren tot genezing". Moge zowel ons vorstenhuis als ons volk iets van deze "genezing" van alle zonden leren kennen! De bekeerde, Joodse "Oranjeklant" Isaác da Costa dichtte het zo:

*'t Geheim van alle zegen -
Oranje en Nederland, hoort! -
Is in Gods vrees gelegen,
Zijn dienst, Zijn gunst, Zijn Woord.*

Zwijndrecht

C.R. van den Berg

Wegwijzen in de media

In het vorige artikel is ingegaan op de invloed die de moderne media hebben. Ook is ingegaan op de gevolgen die het mediagebruik kan hebben. Wat betekent dit alles voor de opvoeding door ouders? Hoe kunnen zij in de praktijk van alledag aan mediaopvoeding doen?

Web

Het lijkt erop dat de satan als een spin zijn web om ons en onze kinderen heen weeft. De mogelijkheden van de moderne media zijn bijna onbegrensd. Ieder mens kan bijvoorbeeld via internet zien, horen en kopen wat hij maar wenst. Het maakt niet uit waar of wanneer dat is. De grofste vormen van zonde worden via internet in woord of beeld verspreid.

Omdat het jonge kind tegenwoordig al toegang heeft tot internet (bijvoorbeeld op school of in de openbare bibliotheek) heeft dit gevolgen voor de opvoeding door de ouders. Uit onderzoek onder jongeren blijkt bovendien dat ouders denken dat zij veel aan mediaopvoeding doen, terwijl kinderen dat niet als zodanig ervaren.

Altijd en overal

Jongeren van nu zijn opgegroeid met de vele mogelijkheden van de moderne media. Een gebruiksaanwijzing voor nieuwe apparaten hebben zij veelal niet nodig. Zij proberen de verschillende functies gewoon uit en hebben in korte tijd alle toepassingen onder de knie. Moeiteloos houden zij alle nieuwe ontwikkelingen bij. Was er enkele jaren nog een scheiding waar te nemen tussen het voortgezet onderwijs en het basisonderwijs, nu zijn leerlingen van de basisschool al goed op de hoogte van wat er speelt en mogelijk is.

Het mobieltje is het centrale apparaat. Er is dan ook veel mogelijk: bellen, foto's maken en versturen of filmpjes opnemen, sms'en, muziek luisteren en internetten. Filters zijn niet genoeg. De sociale controle van de ouders of de buurt schiet tekort. Satan weet dat zijn tijd kort is.

Gewetensvorming

Deze andere tijdsomstandigheden vragen van ouders nog meer dan vroeger aandacht voor gewetensvorming van hun kinderen. Een goed gevormd geweten kan kinderen immers afhouden van de zonde. Het geweten dat gevormd is naar de normen van Gods Woord zal zich steeds afvragen: Heere, wat wilt U dat ik doen zal?

Toch is een dergelijk geweten op zich niet voldoende. Uiteindelijk is wedergeboorte nodig. Voor ons en onze kinderen. Juist dan zal de afkeer van de zonde, die de dood is geworden voor een levend gemaakte, doen vluchten voor de verleidingen. Dit alles ontnemt ouders niet de taak om kinderen te leren welke keuzes de Heere van ons vraagt ook als zij er niet bij zijn.

Soms vragen ouders: als mijn kind bij een ander gezin van de kerk komt, mogen ze soms meer dan thuis. Wat moeten wij dan doen?

De alwetende God ziet ons immers altijd. Vooral omdat de technische mogelijkheden zo dichtbij komen en zelfs kinderen zonder enige hinderenis gebruik kunnen maken van de vele mogelijkheden van de moderne media, is het nodig dat kinderen leren meer en meer zelfstandig de goede keuzes te maken in wat zich aandient.

Mediaopvoeding algemeen

Mediaopvoeding staat niet los van het geheel van de opvoeding. Kinderen zien haarscherp wat de koers van het leven van hun ouders is. Wat is het levensdoel van mijn vader? Gaat hij op in zijn werk? Is moeder uit op een mooie inrichting van het huis? Of zoeken zij een beter vaderland? Ouders die het leven van zichzelf en hun kinderen zien in het licht van de eeuwigheid, zullen hun kinderen in

het gebed voorleggen aan de Heere. Als ouders het gewicht van de opvoeding voelen en de veelheid aan verleidingen die op hun kinderen afkomen, voorzien, zal het gebed niet nagelaten kunnen worden. Hoe kunnen onze kinderen in eigen kracht staande blijven? Geen moment toch? Job is een treffend voorbeeld: hij deed offeranden voor de zonden van zijn kinderen.

Handvatten

Behalve deze geestelijke basis van de mediaopvoeding zijn er natuurlijk ook andere dingen te noemen. Het gezin als ankerplaats is een waardevol gegeven. Onze kinderen hebben goede sfeer in het gezin nodig, relatie met hun ouders en als kinderen onderling. In een dergelijk gezin kan het ook lijden dat elk gezinslid bevraagd wordt op zijn of haar gebruik van de media. Toezicht op elkaar of de keerzijde daarvan, durven verantwoorden wat je gedaan hebt, kunnen dan een plaats krijgen. Soms vragen ouders: als mijn kind bij een ander gezin van de kerk komt, mogen ze soms meer dan thuis. Wat moeten wij dan doen? Houdt vooral de eigen gezinslijn aan. Ouders kunnen het niet doen met de regels en gewoonten van een ander gezin. Het leert kinderen dat zij verantwoordelijkheid moeten nemen voor hun eigen gedrag en zich niet zomaar laten afleiden door invloeden van buiten. Regels zonder meer werken averechts. Het vormt de gewetens van onze kinderen niet. Anderzijds zorgen te weinig regels voor wanorde en bandeloos gedrag. Het is goed om evenwicht aan te brengen in de regels en het zinvolle en geoorloofde gebruik van de media.

Concreet

De basis voor gewetensvorming ligt in de Tien Geboden. Sommige kinderen lopen, zodra zij uit school komen direct naar boven om de computer aan te zetten. Zij laten die aanstaan tot zij naar bed gaan. Ondertussen maken zij huiswerk, luisteren naar muziek en msn'en met hun klasgenoten. De tijd die zij aan de verschillende media besteden, kan moeiteeloos 2 tot 4 uur per dag bedragen. De rustige tijd die zij tijdens de fietstocht naar school kunnen hebben, wordt ook nog eens gevuld met muziek door de overbekende oordoppen. Als we dit gedrag leggen naast de tijdsinvulling die de Heere van ons vraagt (eerste gebod, soms ook het vierde gebod),

dan is er een duidelijke maatstaf voor deze tijdsbesteding. Ook de 'gewone' schietspelletjes, die volgens veel jongeren niet echt zijn en dus moeten kunnen, staan regelrecht tegenover het zesde gebod.

Inmiddels zijn er prima producten op de markt die het internetgebruik kunnen filteren. Er bestaat ook software die het totale computergebruik kan regelen. Zo kunnen ouders bepalen welk kind hoe lang op de computer mag (per dag of per week) en welke programma's gebruikt mogen worden. Een dergelijk programma vangt de opvoeding niet, maar kan ouders wel ondersteunen. Het is altijd goed als ouders zich verdiepen in wat hun kinderen doen. Nu doet zich in deze tijd iets bijzonders voor: vroeger vertelden de ouders aan kinderen hoe dingen werkten.

Tegenwoordig moeten kinderen aan hun ouders uitleggen hoe het met de computer zit. Dit ontslaat ouders niet van de plicht om met hun kinderen in gesprek te gaan over wat ze doen achter de computer of met hun mobiel. Soms ook letterlijk naast het scherm of met het mobieltje in de hand. Wat zijn eigenlijk de mogelijkheden van dit apparaat dat jij als jongere gebruikt? Hoe ga je er mee om? Kan

dat de toets van Gods Woord doorstaan? Er is dan gelegenheid om wezenlijke vragen aan de orde te laten komen.

Ook zijn er voldoende boeken of tijdschriften voorhanden die de verschillende mogelijkheden van de moderne media beschrijven.

Vragen

De tijd waarin wij leven is een ingewikkelde tijd. Veel vragen komen op ouders af. In dit artikel zijn enkele algemene richtlijnen gegeven. Elk gezin en elke leeftijd vraagt toch weer om zijn eigen aanpak. Wat wel voor alle situaties geldt, is dat kinderen om richting vragen. Daarvoor is het kompas van de Schrift onmisbaar en zijn levende voorbeelden nodig in gezin en gemeente. Bovenal gebed of de Heere Zijn onmisbare zegen wil geven over de opvoeding. Hij is niet aan onze opvoeding gebonden, maar vraagt van ouders en ambtsdragers wel dat zij alle middelen te baat nemen. Dan kan Hij, zelfs ondanks de opvoeding van ouders, toch Adamskinderen terecht brengen, opdat in hun leven de bede geboren wordt: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?

Commissie Moderne Media

Toch vreugde

De inwoners van het rampgebied verbleven weken, soms vele maanden als evacué in den vreemde. Een jongen uit een van de gemeenten waar ze gastvrij werden opgevangen, herinnerde zich later "opoe met haar Zeeuwse muts, in de bank tegen de dwarsbanken waar wij altijd zaten. Haar gerimpelde gezicht, de gouden oorkrullen die blonken, maar vooral: als we zingen moesten 'een zee van ramp moog' met haar golven slaan, hoe hoog zij ga, zij raakt hem zelfs niet aan,' dan hilde ze altijd en toch glom haar gezicht van vreugde..., een indruk die ik nooit vergeet!"

Kerken in het water

Bij negentien Gereformeerde Gemeenten stond het kerkgebouw in het water. Soms voor de tweede keer in korte tijd: toen de Duitsers in 1944 gedeelten van de eilanden onder water hadden gezet om een geallieerde aanval te bemoeilijken, waren de kerken van Goudswaard, Herkingen en Poortvliet ook al ondergelopen. Nu gebeurde dat opnieuw. De schade aan kerkelijke eigendommen en scholen, maar ook aan de huizen, bedrijven en goederen van de leden van de Gereformeerde Gemeenten werd in totaal op bijna 11,5 miljoen gulden geschat. Het Nationaal Rampenfonds en andere instanties kwamen royaal met geld en goederen over de brug. Binnen de grootscheepse hulpverlening die op gang kwam, had ook de kerkelijke hulp een plaats. De synodale commissie tot hulp aan verwoeste kerken en oorlogsslachtoffers kreeg na de watersnood een nieuwe taak. Ze kreeg ook een nieuwe naam: hulpverlening in bijzondere noden. De gemeenten brachten in vier maanden tijd 192.500 gulden bijeen. Daarnaast werden evacués in de gemeenten waar ze werden opgevangen ook door de plaatselijke diaconie geholpen.

De monden waren er vol van

De emigranten in Amerika en Canada hoorden van de Ramp die hun vaderland had getroffen. "Tot onze blijdschap kregen wij hedenmorgen reeds een telegram uit Noordwijk, dat daar alles goed is," schreef ds. C. Hegeman. Over zijn familie had hij nu bericht, maar hoe was het met zijn schoonfamilie in Ridderkerk? "Onze vraag is: Hoe is het in Zeeland? Hoe is het in de omgeving van Ridderkerk? Steeds bellen de mensen mij op en ik weet ook niet meer dan ons dagblad

Een zee van ramp

Zuid-West Nederland zwaar getroffen door de watersnood

"Wij hebben ook in den weg Uwer gerichten, U, o HEERE! verwacht." Wat zou er gaan gebeuren? De jongeman op Zuid-Beveland die bij deze woorden uit Jesaja 26:8 bepaald werd, wist het niet. Enkele weken later stuuden storm en springtij het water in de zeearmen hoog op en braken op een groot aantal plaatsen de dijken door.

Van de 1836 slachtoffers behoorden er waarschijnlijk tussen de 130 en de 140 tot de Gereformeerde Gemeenten; meer dan de helft (73) van dat aantal tot de gemeente van Nieuwerkerk op Schouwen-Duiveland. Het jongste slachtoffer was een baby die op een ronddrijvend vlot geboren werd en vier uur later in de armen van zijn zus overleed. Ouwkerk verloor

meer dan 16 procent van zijn inwoners, Nieuwerkerk 15,5 procent, Oude-Tonge bijna 10 procent, Stavensisse 9 procent. Kille cijfers, waarachter onzegbaar veel leed schuilgaat. Wie met de overlevenden spreekt, bemerkt hoe de gebeurtenissen hen vaak nog bezighouden. Sommigen zagen gezinsleden voor hun ogen verdrinken. Zelf werden ze ternauwernood gered. Woningen werden verwoest; van het huisraad bleef soms niets over. "Nog schemert voor onze ogen de grauwe troosteloosheid van de eindeloze watervlakte," noteerde een verslaggever. "Nog horen wij het angstig loeien van het ten dode opgeschreven vee. Nog zien we voor ons de getekende gezichten van hen, die de ramp nauwelijks hebben overleefd."

zakelijk weergeeft."

"Ook bij ons was er grote ontroering toen wij de berichten hoorden," schreef ds. W.C. Lamain. "Toen wij van alle kanten brieven kregen, waren er momenten dat wij ons niet bedwingen konden. Dan wordt het gevoeld dat het ons eigen volk was. Zowel in Kalamazoo, waar ik 's woensdagsavonds preekte, als in onze eigen gemeenten donderdagsavonds, hebben wij naar aanleiding van die grote ramp gepreikt, en het meeleven is allerwege groot. Het is ook in onze gemeenten met daden getoond. De vorige week was ik in Ontario, Canada, en op de beide plaatsen waar ik voorging, waren de monden er vol van. Ook in Canada, onder de emigranten, is er gecollec-teerd voor ons zwaarbeproeft volk. Het heeft ons goed gedaan te verne-men dat er over schier de gehele wereld nog zoveel meeleven is met al de ellende die er over ons volk kwam."

Niet misgunnen

Na enkele dagen werd de omvang van de Ramp duidelijk. De verwoes-tingen waren nauwelijks te overzien. Het aantal doden werd vastgesteld op 1835; vele jaren later werd bekend dat het er nog één meer was. Sommi-gen kwamen plotseling om, in hun slaap. Anderen worstelden uren met de dood. In Amerika schreef ds. Hegeman: "Zullen er ook van Gods kinderen verdronken zijn, weet het: ze gingen de hemel in om liederen te zingen aan de glazen zee, waar geen oordeelsstorm meer zal wezen. O, zal ik dat volk dan op aarde niet meer zien, de ingang in de hemel zal ik hun niet misgunnen. Wij denken met ont-roering aan degenen die achterblij-ven. Vrienden, ik kan niet troosten, maar ik mag u wijzen op de enige Trooster. Hij kan het, hoor, en Hij wil troosten hem die, door de nood gedreven, zich tot Hem om troost begeeft."

Roepstem

In de kerkelijke bladen en tijdens de kerkelijke vergaderingen werd er steeds weer op gewezen dat de Ramp een roepstem was. "Hoe krachtig heeft God gesproken," zei ds. M. van de Ketterij in zijn openingswoord toen de classis Dordrecht vergaderde. „Wat onderscheidt de gemeenten in onze classis, waaronder er wel zijn die wat schade leden, maar toch meest alle als het ware met de schrik vrijkwamen?" De roepstem leidt tot

verootmoediging of tot nieuwe oor-delen, waarschuwde de predikant. Met veel moeite werden de bressen in de dijken gedicht. In de Provincia-le Staten van Zuid-Holland blikte SGP-vertegenwoordiger ds. P. Zandt terug op het herstel van de waterwe-ringen: "Als wij over de watersnood spreken, moet het ons van het hart dat daarin Gods zo dringend waar-schuwend stem tot ons volk viel te beluisteren, alsook dat daarin Zijn lankmoedigheid en goedertierenheid valt op te merken, dat Hij ons volk een najaarsweer gaf waarin met

**Sommigen zagen gezins-
leden voor hun ogen ver-
drinken. Zelf werden ze
ternauwernood gered.**

onderbreking van slechts twee regen-dagen ongestoord gearbeid kon wor-den, zodat de dijken voor het invallen van de winter hersteld konden wor-den.

Wij doen zulks temeer, dewijl hier in de loop van de debatten zulk een overmatige betekenis is toegekend aan de moderne technische hulp-middelen, welke bij voortdurend ongunstig weer niet zouden kunnen zijn toegepast. Hetgeen duidelijk aantoonst dat er boven alle menselijke macht een Goddelijke macht bestaat, waarvan de mens geheel afhankelijk is."

Diepe sporen

De gevolgen van de Ramp waren ingrijpend, niet alleen voor degenen die verliezen leden, maar voor het gehele gebied. Nieuwe dammen slo-ten de zeearmen af en verbonden de eilanden met elkaar en met het vaste-land. Nog altijd herinneren sporen in het landschap aan de watersnood. Diep was het spoor dat de Ramp trok in de levens van degenen die ingrij-pende verliezen te betreuren hadden. Lege plaatsen in de familiekring; waarom-vragen... Hoe vaak zal de Ramp in pastorale gesprekken aan de orde gekomen zijn?

Herinneringen komen boven als de storm weer door de delta buldert. De watersnood speelde onmiskenbaar een rol in de felle reacties die loskwa-men toen er plannen voor ontpolde-ring werden gepresenteerd: land teruggeven aan de zee als 'natuur-compensatie' voor het uitdiepen van de Westerschelde ten behoeve van de scheepvaart. "We hebben gefeest, geféest toen de dijken eindelijk op Deltahoogte waren. En nu steken we ze zelf door," zei een tegenstander. Mensen hanteren de watersnood als tijdgrens: iets is voor of na de Ramp gebeurd. Her en der werden gedenk-stenen opgericht. Als herinnering aan de Ramp van 1953. Op een monu-ment in Nieuwe-Tonge werd Psalm 93:4 vermeld: "Doch de Heere in de hoogte is geweldiger dan het bruisen van grote wateren."

Scherpenzeel

L. Vogelaar

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK

beroepen

Te Emmeloord: ds. J.J. Tanis te Kampen.

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2007

* Pag. 138/361, gemeente

DEVENTER/KERKBODES.

Het adres van de scriba/redactie Nieuws-brief is nu: Leonard Springerlaan 295, 7424 AB Deventer.

Banknr. van de kerk is gewijzigd in: postbanknr. 33.28.498.

Het adres van de 'Evangelisatie' is nu: Koggeschip 14, 7429 BA Comschate.

* Pag. 418, stichting CGO.

Het e-mailadres van de administratie van de CGO (mevr. J.C.M. Romijn) is gewijzigd in: secretariaatcgo@solcon.nl

VERBLIJDEND NIEUWS UIT ISRAËL

Na een aanvankelijke afwijzing hebben de autoriteiten in Israël besloten aan de fam. Dekker een permanent visum te ver-strekken. Het is tot onze grote blijdschap en verwondering dat de Heere de harten

kwame docenten.

De kosten van deelname aan de cursus zijn afhankelijk van het aantal deelnemers.

Indien er te weinig deelnemers zijn bestaat de mogelijkheid dat één of meer van deze cursussen niet door kunnen gaan.

De cursussen zijn toegankelijk voor iedereen die lid is van de Gereformeerde Gemeenten of verbonden is aan een koor dat aangesloten is bij de BZGG.

Als u belangstelling hebt voor een van deze cursussen wordt u uitgenodigd om **vóór 1 maart 2008** een aanmeldings-

formulier aan te vragen bij het centraal adres van de BZGG.

Centraal adres BZGG, mevr. A van Rijswijk-Hak, Molensingel 2, 3043 KA Rotterdam.

Tel: (010) 437 20 93,

e-mail: centraaladresbzgg@klikSAFE.nl

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 3 FEBRUARI 2008

Aagtekerke 8.45 en 14.30 uur ds. Tuinier; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Kleppe; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 15.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur ds. Driessen; Bodegraven 16.00 uur ds. De Waard; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 19.00 uur ds. Veenendaal; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 15.00 uur ds. Schreuder; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur ds. F. Mulder; Elspeet 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Emmeloord 9.30 uur ds. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. Schot; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Visscher; Haamstede 16.00 uur ds. Moens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevoetsluis 18.00 uur ds. Silfhout; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Hilversum 15.30 uur ds. W. Harinck; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur ds. Boogaard; Hoogeveen 19.00 uur ds. Visscher;

Houten 11.00 en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezelinge 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.30 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 14.00 uur ds. Meeuse en 18.00 uur ds. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 10.00 en 18.00 uur stud. Boeder; Leiderdorp 10.00 uur ds. Paul; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meliskerke (in Ger. Gem. Aagtekerke) 11.00 en 19.00 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 15.30 uur (doventolk) ds. A.B. van der Heiden; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds. Verschuure; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 uur ds. Van Ekeveld en 18.30 uur ds. Van Ruitenburg; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostkapelle 15.00 uur ds. De Heer; Oostvoorne 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. Silfhout; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. Van der Net; Poederoijen 14.30 uur ds. M. Karens; Poortugaal 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Poortvliet 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste; Rhenen 10.00 en 19.00 uur ds. Van Belzen; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur

ds. Terlouw; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. Brugge; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Van Krimpen; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. Paul; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur stud. Labee; Scheveningen 19.00 uur ds. Golverdingen; Sint Annaland 9.30 en 14.00 uur ds. C. Harinck; Soest 19.00 uur stud. Van Rijswijk; Spijkennisse 14.30 uur ds. De Leeuw; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. Melis; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terneuzen 15.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Verweij; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur stud. Boeder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 uur ds. Van Ruitenburg en 19.15 uur ds. L. Blok; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 uur leesdienst en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur leesdienst; Waarde 14.00 uur ds. Baan; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 19.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 14.00 uur ds. De Wit en 18.30 uur ds. Tuinier; Westzaan 15.30 uur stud. Bredeweg; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 (H.A.), 14.00 en 18.00 uur ds. Hoogerland; Zaandam 9.30 en 18.30 uur stud. Bredeweg; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zoetermeer 19.00 uur ds. Clements; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 5 FEBRUARI 2008

Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher; Borssele 19.30 uur ds. Van Gelder; Ermelo 19.30 uur ds. Van der Net; Puttershoek 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Terneuzen 19.30 uur ds. Hakvoort.

■ WOENSDAG 6 FEBRUARI 2008

Aalst 19.30 uur ds. Schipper; Brakel 19.30 uur ds. Van Manen; Doetinchem 19.30 uur ds. Kleppe; Elspeet 19.30 uur ds. De Wit; Herkingen 19.30 uur ds. Brugge; Mijdrecht 19.30 uur ds. Bakker; Nieuwer ter Aa 9.45 uur stud. Labee; Nunspeet 19.30 uur ds. Schot; Poortvliet 19.30 uur ds. Hakvoort; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Verweij; Rotterdam-Zuidwijk 19.45 uur ds. Van der Net; Soest 19.30 uur ds. Mondria; Veen 19.30 uur ds. Melis; Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder; Westkapelle 19.30 uur ds. Gunst; Westzaan 19.30 uur ds. Van Belzen; Zeist 19.30 uur ds. Van Ekeveld.

■ DONDERDAG 7 FEBRUARI 2008

Apeldoorn 19.30 uur ds. Silfhout; Berkenwoude 19.30 uur ds. De Leeuw; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Neele; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Leerdam 19.30 uur ds. Hakvoort; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Baan; Oosterland 19.30 uur ds. L. Blok; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Van Krimpen; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Waarde 19.30 uur ds. W. Harinck; Zaandam 19.30 uur ds. Van der Net.

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openings tijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openingstijden: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend op donderdag van 14.30-21.30 uur, vrijdag van 10.00-15.00 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105. Samenkomsten

iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

Het inloopcentrum "Het kruispunt" is geopend op: dinsdag en woensdag van 14.00-17.00 uur; donderdag van 10.00-14.00 uur en 18.30-21.00 uur en zaterdag van 13.00-16.00 uur. U bent hartelijk welkom.

ADVERTENTIES

Er blijft dan een rust over voor het volk Gods.

Hebr. 4:9

Het heeft de Heere behaagd Zijn dienstknecht, mijn zeer geliefde man, onze lieve vader, grootvader en overgrootvader

Adriaan Frans Honkoop

Emeritus predikant van de Gereformeerde Gemeenten
Ridder in de Orde van Oranje-Nassau

in de leeftijd van 86 jaar tot Zich te nemen.

Goes: M. Honkoop-Barel

Wilhelminadorp: P. Honkoop, *in herinnering*
J.J. Honkoop-Kooijman

Oostkapelle: A.J. van der Hart-Honkoop
H.A. van der Hart

Burgh-Haamstede: C. Honkoop
N. Honkoop-Faasse

Goes: J.C. Fierloos-Honkoop
F.M. Fierloos

's-Heer Arendskerke: A.F. Honkoop
J.H. Honkoop-Hardeman

Alphen a/d Rijn: J. Honkoop
P. Honkoop-van der Spek

Chiliwack B.C.: M. Boone-Honkoop
A. Boone

Gouda: J.C. Honkoop
M.W. Honkoop-Kruijt

Oostkapelle: F.A. Ruit-Honkoop
A. Ruit

Capelle a/d IJssel: F. Honkoop
J. Honkoop-van den Berg

Zwijndrecht: H.J. de Geus-Honkoop
A. de Geus

Klein- en achterkleinkinderen

21 januari 2008
Bergweg 7c, 4461 LX Goes

Aansluitend aan de rouwdienst, welke is gehouden op zaterdag 26 januari in de Sionkerk te Goes, heeft de begrafenis plaatsgevonden op de Algemene Begraafplaats te Goes.

*Dank aan de medewerkers van zorgcentrum Rehoboth,
afd. de Tuinfluit, voor de liefdevolle verzorging.*

Doch wij prediken Christus, den Gekruisigde, den Joden wel een ergernis, en den Grieken een dwaasheid; maar hun, die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, prediken wij Christus, de kracht Gods, en de wijsheid Gods.

1 Kor. 1:23-24

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Centrum kennis genomen van het overlijden van zijn geliefde oud-predikant,

ds. A.F. Honkoop

Moge zijn prediking, die in het teken mocht staan van bovenstaande woorden waarmee hij op 11 juni 1975 intriede in de gemeente heeft gedaan en waarmee hij de gemeente tot zijn afscheid op 29 mei 1984 heeft mogen dienen, onder ons nog tot zegenrijke gedachtenis zijn. De Heere sterke zijn vrouw, de kinderen met de verdere nage-laten betrekkingen in dit grote verlies en heilige de roepstem die ook hierdoor nog uitgaat, aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Centrum,
J. Blokland, preses
M. Boot, scriba

Rotterdam, 21 januari 2008

"Want het leven is mij Christus en het sterven is mij gewin"

Fil.1:21

Het Curatorium en de docenten van de Theologische School van de Gereformeerde Gemeenten te Rotterdam geven met leedwezen kennis van het overlijden van haar oud-curator

ds. A.F. Honkoop

Vanaf 1960 tot 2002 nam hij een belangrijke plaats in ons midden in. Negenendertig jaar heeft hij de vergaderingen als voorzitter geleid. Onze school had de liefde van zijn hart.

Hij heeft nu het loon van een getrouwe dienstknecht mogen ontvangen, uit genade om de verdienste van Jezus Christus, Die in zijn prediking zo centraal stond.

De Heere vertrooste en ondersteune mevr. Honkoop met haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen en de verdere familie.

Bovenal heilige de Heere deze roepstem aan ons aller hart.

Namens het Curatorium: ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. M. Karens, secretaris

Namens de docenten: ds. A. Moerkerken
ds. L. Blok
ds. G.J. van Aalst

Hebreeën 13:7

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Zwijndrecht geeft met ontroering kennis van het overlijden van haar oud-herder en leraar

ds. A.F. Honkoop

in de leeftijd van 86 jaar.

Als predikant heeft hij van 1984 tot 1990 in getrouweheid onze gemeente mogen dienen. De Heere gedenke en vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, ds. J. Veenendaal, preses
L. Rook, scriba

Zwijndrecht, 21 januari 2008

*"Gedenkt uw voorgangers, die u het Woord Gods gesproken hebben;
en volgt hun geloof na, aanschouwende
de uitkomst hunner wandel."*

Hebr. 13:7

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Goes geeft met ontroering kennis dat in de Heere is ontslapen haar geliefde oud-herder en leraar

ds. A.F. Honkoop

in de leeftijd van 86 jaar.

Van 1953-1967 heeft hij onze gemeente in getrouweheid en met de liefde van zijn hart gediend.

De Heere gedenke en vertrooste zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen en verdere familiebetrekkingen en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad
van de Gereformeerde Gemeente te Goes,
ds. C.J. Meeuse, preses
C. de Frel, scriba

Goes, 21 januari 2008

Hartelijk wil ik ieder bedanken voor de goede wensen en felicitaties die u me bij de jaarwisseling en mijn verjaardag toezond.

Het is me onmogelijk geworden persoonlijk te reageren. Uw bemoedigende woorden doen me goed.

De Heere zegene u allen.

C.E. de Priester - de Visser
Eben Haëzer, kamer 09
Briandlaan 2
4331GP Middelburg

Het bestuur en de docenten van de Cursus Godsdienst Onderwijs van de Gereformeerde Gemeenten geven met leedwezen kennis van het overlijden van haar oud-voorzitter

ds. A.F. Honkoop

Sinds de oprichting van de cursus in 1975 tot zijn vertrek in 2000 was hij voorzitter van ons bestuur. Zijn woorden bij de opening en de sluiting van de cursusjaren blijven velen in herinnering en hadden altijd als boodschap: De vreze des HEEREN is het beginsel der wetenschap.

Hij mocht zijn wens verkrijgen en ingaan in de rust die overblijft voor het volk van God.

De Heere mocht met Zijn troost en genade mevr. Honkoop met haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen en de verdere familie nabij zijn.

Bovenal heilige de Heere deze roepstem aan ons aller hart.

Namens het bestuur CGO:
ds. B. van der Heiden, voorzitter
ds. M. Karens, secretaris

Namens de docenten CGO:
W. van der Wilt, directeur HBO
J. H. Mauritz, directeur cursussen

*Maar 't vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen;*

Psalm 68 vers 2 (berijmd)

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Wageningen heeft met ontroering kennis genomen van het overlijden van haar geliefde emeritus-predikant

ds. A.F. Honkoop

Hij heeft zijn wens verkregen.

Als predikant heeft hij onze gemeente met liefde gediend van 6 december 1990 tot 1 oktober 2000. De Heere gedenke en vertrooste zijn vrouw, kinderen en andere familiebetrekkingen.

De Heere heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, ds. F. Mulder, preses
B. Paanstra, scriba

Wageningen, 21 januari 2008

Fam. E & B v.d. Top
in Wekerom

Bedankt voor ruim een jaar
heel fijn wonen bij jullie!
Gods zegen voor jullie allen
Rens v.d. Linden, Moddergat (Fr)

T.h. in **Zuna** bij RIJSSEN vakantie
bungalow's v.a.g.v.
tel 0548-512790 of kijk op
www.vakantieoordholsappel.nl

Woonhuis te koop in Wijk en Aalburg, vd Maadenstraat 14.

Een via de garage geschakelde vrijstaande woning op een mooie hoeklocatie. Op de verdieping zijn 7 kamers beschikbaar (5 slaapkamers, kantoor en speelkamer). Volop mogelijkheden voor mantelzorg of kleinschalige bedrijvigheid. Dorp is behoudend.

Christelijk en reformatische onderwijs in de nabije omgeving beschikbaar. Tel nr 0416 - 696 400

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

**Stolk
orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoren 18

UNIEK IN PRIJS

Begravenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Wij zoeken **leuke gezinnen** voor
onze **vakantieboerderij**, max. 10
personen in Achterberg (gem.
Rhenen) voor info: 0317-617804
email: lveenahof@solcon.nl

Epe (veluwe) **te huur** onze **luxe
vak. woning** tot 6 pers. (3 sl.k.)
Voor uw rust en ruimte!
nog vrij in de wk 20 t/m 23,
wk30/31 en 33/34
Bel voor info of reservering
0578-629347

RST Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
800 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

**Identiteit
Kwaliteit!**

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27 • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Vakantie in eigen sfeer?

Informeer naar de mogelijkheden van huur, koop en belegging.

... heel eigen

070-415 93 44, www.casafamilia.nl

BOEDER SCHERPENZEEL
COMFORT KLEDING

SERVICE AAN
 HUIS MOGELIJK

AMBSKLEDING | ROUWKLEDING
 KOORKLEDING | ZAKELIJKE KLEDING

WWW.BOEDERCOMFORTKLEDING.NL
 GLASHORST 123A | 3925 BR SCHERPENZEEL | T (033) 258 98 30
 M (06) 53 21 53 34

Van Horssen bv
 BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
 Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
 www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
 Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
 voor jong en oud, Voordeelboeken,
 Tweedehands, CD's en bladmuziek.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
 3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal,
 Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

Vos

Wij verzorgen begrafenissen in alle
 plaatsen op de Veluwe en in Rijssen
 en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begrafenisvereniging
 of begrafenisfonds men is aangesloten.

Begrafenisverzorging Vos
 Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
 tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

T.h. op **De Hofstee in Nunspeet:**
Stacaravan 6 pers. Alles aanw.!
 o.a. wasmachine en droger.
 Mooie omgeving, rust en privacy!
 Tel: 033-2772868

T.h. op **Camping de Beukenhof**
 te Tiendeveen Drenthe
 stacar. chalets en vak.won.
 resp. 6-4-10 pers.
 nog vrij in hoogseizoen
 tel. 0528-331246
www.campingdebeukenhof.com

In **Bakkeveen** (Fr/Drentse wou-
 den bij Drachten) of op Ameland
 en Terschelling-chalets/stacars-
 huur niet duur 0512-516096
www.vdsluisvakanties.nl

Begrafenisonderneming STAM
 Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
 Tel. 0184 - 685240. - Geen crematies -

Orgelbouw Advies Commissie
 een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische
 vraagstukken

Neem voor meer informatie
 contact op met
 Dhr. H. den Hollander
 Tel. (010) 435 44 35

VOGG
 Vereniging van
 Organisten der
 Gereformeerde
 Gemeenten

De Valk in het buitengebied van
Lunteren in **bosrijke** omgeving
 met land. uitzicht, een rustig
 gelegen en **gezellig** ing. vak. won.
 v.a.g.v. 0318-461624
 (evt. ook tijdelijk) ± 6 pers.

ELSPEET: Vrijstaande luxe stenen
 bungalows op ruime kavels voor
 6-8 personen. Indeling: hal,
 3 slaapkamers, badkamer, grote
 woonkamer met open keuken,
 terras en berging.
 Weken 18, 31-33 niet bb.
Info: www.lochtenveld.nl
 of 0577-461043/06-53651000.
 Er zijn ook nog enkele nieuw te
 bouwen bungalows te koop.

Te huur **ruime vakantiewoning**
 in **Zuid-Alberta, Canada**,
 omgeving van Lethbridge.
 Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
 prairie en Rocky Mountains,
 dichtbij dorp en kerken.
 Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
 Hollands sprekend.

LEERKRACHTEN NODIG
CALVIN CHRISTIAN SCHOOL
 in **Alberta, Canada**
 Voor het komende schooljaar,
 2008-2009, zoeken wij
 gemotiveerde en gediplomeerde
 leerkrachten voor onze
 kleuter- en basis school en voor
 het voortgezet onderwijs.
 Informeer naar de diverse
 vacatures bij de directeur:
 William Grisnich:
 tel. 001 403 320 1650
 Email: wgrisnich@ccschool.ca

begrafenisverzorging
T. den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen,
 Rotterdam, Gouda, den Haag
 en omstreken.
 Opbaarmogelijkheden in een
 door u gewenst uitvaartcentrum
 of thuis met koeling.
 Geen crematies.
 Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
 3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

NatuursteenHuis
 vakmensen vertalen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen**
 (voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goes tel (0113) 216555
 Middelburg tel (0118) 612579
 voor leveringen buiten Zeeland

SATSA
REIZEN NAAR
ZUID-AFRIKA
Wekelijks naar o.a.:
• Swaziland
• De Panorama Route
• Kruger Nationale Park
Dagelijks naar o.a.:
• Johannesburg
• Pretoria
Geschikt voor grote en kleine
groepen.
Aantrekkelijk verblijf in Sandton,
Johannesburg.
Voor meer informatie:

 +27 11 706 4809
+27 82 900 9368
+27 11 463 6810
wybe@umfulatours.com
www.umfulatours.com

Aangeb. kamer/kosthuis voor
jongen, van ma-vrijd. die S.O.M.A.-
S.W.B. college volgt te Harderwijk.
Tel. 0341-417339

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

**Brand- en inbraak-
Telecommunicatie
Airconditioning
CV-onderhoud
Elektra
Ventilatie
Loodgieter
beveiliging**

AKTIE bv

Koeling in uw Kerk(gebouw)
Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010 - 458 31 12
Rotterdam, Drechtsreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Koopman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

**Te huur onze nieuwe
6-pers. chalet** op Camp. de
Hofstee te Nunspeet v.a.g.v. 3 slk.,
wasmach. en fietsen aanwezig.
Bel 038-4204120

T.h. Westenschouwen, 6 pers. vak.
huis, loopafst. zee en bos, 3 slk.,
m. wasm., tel. 06-42846372.

Begravenisverzorging Kamsteeg
0183-449494 06-22140547
dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden.
P.F. Kamsteeg - Andel

Voor het leveren en leggen van
natuurstenen- en keramische vloeren. Alleen eerste klas kwaliteit en
steeds de **laagste prijs.** Tegelzetters-
bedrijf **J. Slingerland**, 0184-
611917.

BARNEVELDSE BEGRAFENISVERENIGING

Voor een eervolle, eenvoudige verzor-
ging van begravenissen in Barneveld
en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

G. de GROOT
Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-441812

In- en verkoop van
**Theologische- en
aanverwante boeken**

Boekhandel en Antiquariaat Versprille

Noordweg 9a, Krabbendijke,
Tel.: 0113-502004 / 06-49497862

Maandag en dinsdag gesloten.

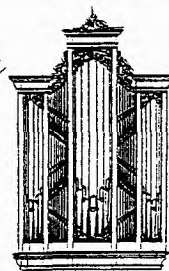
Christelijke begravenisverzorging
De Bruijn

Voor een meer eervolle begravenisverzorging
in de provincie Utrecht en
de regio's Gouda en Hilversum.
Tel. 0346-281711.
Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

PUTTEN te huur ged. boerderij
als 2 pers. vak. huisje.
Mooie fiets en wandelomgeving.
033-2459443.

Te koop gevraagd:
THEOLOGISCHE BOEKEN
Antiquariaat Den Hertog
dhr. G.J. Zwoferink
Elzenkade 6, 3992 AC Houten,
Tel. 030-6346681

*Orgelmakerij
Boogaard*

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

**'Uit de Bron' het
Oude Testament
compleet in
4 delen met
282 vertellingen.**

Verschenen: deel 5

(eerste deel van het Nieuwe Testament)

Bijbelse vertellingen voor
kinderen met prachtige,
sprekende illustraties.
Leerzaam voor jong en oud.

door C. van Rijswijk
292 pagina's
€ 26,00 per deel

Uitgeverij en Boekhandel

Postbus 213 - 3850 AE Ermelo - tel. 0341-563310 Fax 0341-493055
www.delezerboeken.nl - e-mail: delezer@kliksafe.nl

de Ster-serie € 7,50 per deel

De Ster-serie:
een serie boekjes voor
kinderen die net
beginnen te lezen.
Geschreven door
C. van Rijswijk

deel 1: bram en de boog
(hoe de bestolen Bram door dorps-
bewoners wordt geholpen)

deel 2: brentz en de kip
(hoe ds Brentz wonderlijk werd
onderhouden)

deel 3: op zoek naar het Kind (de Wijzen uit het Oosten)

deel 4: Petrus en de haan

(de verlossing van Petrus)
deel 5: de sprong in de beek
(de uitredingen van ds. Peden)

VLOERTEGELS

- 1.200 M² SHOWROOM MET MEER DAN 300 SOORTEN NATUURSTEEN
- 250 SOORTEN TEGELVLOEREN
- NIEUW!! NU OOK SIERBESTRATING
- MET/ZONDER PLAATSING
- MET/ZONDER VLOERVERWARMING
- SPECIALE KORTINGEN VOOR KERKVLOEREN

Download nu gratis van onze site het boekje 'Vraag & antwoord over (natuur) stenen vloeren'

KROON

WWW.KROONVLOERENINSTEEN.NL

Energieweg 8c, 4231 DJ Meerkkerk, tel (0183) 354225
Direct aan de A27 tussen Gorinchem-Utrecht, afrit 25
Openingstijden: ma-vr 8-17 uur, za 9-16 uur.

NATUURSTEEN-EN TEGELVLOEREN

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

I www.revoke.nl
E info@revoke.nl
T 0184-642253
0341-425712

Reformatorische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen

Wie zoekt er een baan met meer perspectief?

Stichting Verzorgingshuizen Regio Oost, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten, beheert drie verzorgingshuizen: Bethesda in Den Dolder, Elim in Barneveld en Huize Maranatha in Rijssen. De huizen kenmerken zich door de eigen identiteit, persoonlijke zorgverlening en een huiselijke sfeer. Daardoor is de sfeer - voor medewerkers en bewoners - vertrouwd. Voor onze economische administratieve dienst zoeken wij een

Hoofd EAD

De functie

Als hoofd EAD geeft u leiding aan de medewerkers van onze economische administratieve dienst. U ontwikkelt en implementeert het financieel en bedrijfseconomische beleid. Op basis van informatie adviseert u de Raad van Bestuur en de managers. Bij veranderingen in de wet- en regelgeving zorgt u voor een juiste vertaling naar het financiële beleid. Tevens bent u verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening en de (meerjaren)begroting. U coördineert en optimaliseert de Planning & Controlcyclus en draagt zorg voor de verdere inrichting en bewaking van de procedures administratieve organisatie en interne controle (kaderregeling AO/IC).

Wij zoeken

U heeft een vakgerichte opleiding op minimaal HBO-niveau en beschikt over kennis en inzicht in administratieve en financieel-economische processen in de zorgsector. U hebt kennis van relevante beleidsregels binnen zorg en welzijn en van financiële en administratieve systemen (bijv. Cura en MS Office). U kunt duidelijke prioriteiten stellen en weet medewerkers te inspireren en te motiveren. Als hoofd EAD werkt u zeer resultaatgericht en zelfstandig en beschikt u over uitstekende communicatieve vaardigheden.

Onze voorkeur gaat uit naar kandidaten die lid zijn van de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland) of één van de andere reformatorische kerkgenootschappen. De standplaats is bij voorkeur Rijssen, andere locaties zijn bespreekbaar.

Meer informatie?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met dhr. G. van den Berg, Raad van Bestuur a.i., telefoonnummer (0548) 536 217.

Uw sollicitatie

Heeft u interesse in deze functie? Stuur dan uw schriftelijke reactie voor D.V. 13 februari naar: SVRO, t.a.v. mevrouw M.M. Averink, Diekjansweg 1, 7462 JD Rijssen. Reageren per e-mail kan ook: m.averink@svro.nl.

Een assessment kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

SVRO. Zorg met de ✓ van vertrouwd.

NU DEEL 2 UIT DEZE PRACHTIGE JEUGDSERIE VAN DE RAMSHOORN

'Historische boeken voor de jeugd'

Actieprijs 9,95

na 1 mei 12,95!

Na het eerste deel 'In dienst van de Koning' uit het leven van Ds. G.H. Kersten, nu een spannend en ontroerend verhaal over de watersnoodramp van 1953.

Het hoge huis van Sion

De watersnood van 1953 op Schouwen-Duiveland.

R. Hoogerwerf-Holleman

Na hun bezoek aan de Yerseke mosselveiling keert Huib Polderman samen met zijn vader terug naar hun standplaats Bruinisse. Terwijl het bij de Oude Dijk van Bru zeer killek is, varen Polderman en zijn zoon naar de ondergelopen polders en de verwoeste huizen van het eiland om mensen redden. Lukt het hen ook om Jane Schot, de vriendin van Huib, te vinden?

Veel historische gegevens en foto's geven een goed beeld hoe de ramp op Schouwen-Duiveland plaatsvond.

Jeugdboek: 10 jaar e.o.
Ook zeer aansprekend voor ouderen!
Verschijnt DV 1 februari.

OOK VERKRIJGBAAR OVER DE RAMP VAN '53

Nieuw!

Van zee tot zee zal Hij regeren

De Gereformeerde Gemeenten en de watersnood van 1953. Deel 1, L. Vogelhaar

Ooggetuigenverslagen, foto's, krantenknipsels 'aangevuld' door veel kerkelijke informatie geven een levendig beeld hoe de Ramp plaatsvond in Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland, Tholen en Sint-Philipsland.

27,50

Niets bij geval

Uit het leven van Rina Heijboer te Sirjansland.

R. Hoogerwerf-Holleman

Hoe Rina haar ouders, broer en zus tijdens de rampnacht moest missen. Toch mag ze opgevangen worden door ds. F. Mallan en ouderling Mijnders, de latere predikant.

11,95

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

Lange Vorststr. 21, Goes
tel. (0113) 221909

info@ramshoorn.nl www.ramshoorn.nl

Ja, ik bestel:

- ex. Van zee tot zee dl. 1 27,50
- ex. Van zee tot zee dl. 2 27,50
- ex. Set Van zee tot zee, 22,50 per deel
- ex. Het hoge huis van Sion, 9,95 i.p.v. 12,95
- ex. Niets bij geval 11,95

Naam:
Adres:
Postcode:
Plaats:

Bon in open envelop zonder postzegel naar: Uitgeverij De Ramshoorn, Antwoordnummer 860 4460 WB Goes